نمره ۱۸۷ ایکنجی دوره

۴شنبه ۱۱ اردیبهشت ۱۳۲۵

قیمتی ۵۰ دینار

آذربایجان

مدیری: قلمی خشگنابی

اداره‌سینین محلی ستارخان خیابانی

بو روزنامه آذربایجان دمکرات فرقه‌سینین اورگانیدیر

یاشاسین دنیا زحمتکشلرینین مبارز قوه‌لرینین باخیش گونی اولان ۱ - مای بایرامی!

۱ . مای دنیا زحمتکشلرینین بین‌الخلق بایرامی‌در!

بو گون بوتون دنیا زحمتکشلری، دمو کراتیک قوه‌لر، زحمتکشلرین مبارزه قوه‌لرینین باخیش گونی اولان ۱ . مای بایرامینی صلح شرائطینده موفقیتله بایرام ایدیب کارگر و آزادلیخواه طبقه‌لرین ظلم و تجاوزلره قارشی عصیان ایتمه‌سی آدینا جشن دوتورلار.

۱۸۸۹ دا پاریس شهرینده فرانسه انقلابینین ۱۰۰ ایلیک جشنی مناسبتیله تشکیل اولنوش کارگرلرین ایکینجی بین‌الملل برینجی کنگره‌سینده ماین آیی‌نین برینجی گونونی بوتون زحمتکشلرین بین‌الخلق بایرام گونی کیمی قبول ایتدیلر. بیرایل اوندان قاباق امریکانین شیکاگو شهرینده کارگرلر اوز دوزلی حقلرینی آلماق ایچون بویوک نمایشلر ویرمیشدیلر.

او وقتدن بری بوتون دنیا کارگرلری بویوک نمایشلر ویره‌رکه ۸ ساعت ایش و ایری حقوقلارینی طلب ایتمه‌دیلر.

امپریالیزمین انکشافی نتیجه‌سینده یاشایان توپلاردن زحمتکشلری اوتیجی صاحبلره باجا ایله هر بیر مملکتده اوز مسترینی زحمتکشلرین قولاقلاریا یتیرب و بیر واحد جبهه‌نین عسکرلری کیمی بیر‌لره‌رک بیعی علاقه ساخلاییرلار.

بو بایرام هئچ بیر تولنکه منحصر اولمیاراق بوتون دنیا زحمتکشلرینین بایرامی‌در. بو گون زحمتکشلری مقدس بایرامی اولدوقلاری ایچین زمانه آزادلیق و دمو کراسی قوه‌لرینین دشمنلری اوپرسیلر ایله چیخارلار. چونکه اونلار زحمتکشلرین بویوک قدرتینه‌دن قورخوب قورخولارینی ... حس ایدیرلر.

زحمتکشلرین قدرتی ایکینجی دنیا محاربه‌سینده اوزونی گوستردی. دنیانین

آلتی ایل بیرحملیتی تشکیل ویرن شوروی اتفاقی‌نین زحمتکشلری فاشیزمین وحشی‌جبهه‌سینی شدتلی قوه‌لریله بویوتدی.

محاربه‌ده زحمتکشلر بوتون اوز قوه‌لرینی تجهیز ایده‌رک ... اونلارین گله‌جک حیاتلارینی ... ایدیب بوحقدا ... آپاران فاشیزم قوه‌لرینین قارشیسینده مقاومت گوستردیلر. بو ایده زحمتکشلرین قلبه‌سی ایدی. اونلارین وحدتی و مبارزه‌لری ایدی که فاشیزم قلعه‌سینده ... و بوتون ملتلره آزادلیق ویردی.

زحمتکشلر محکم بیر اتحاد ایله چنین شرائطده ۱ - مای گونلری موجودیت لرینی دنیایه ... گوروشلری توپلانتیلار ... ساخلایب آتشلرین آلتیندا ... قوه‌لرینی ایله دنیا اولارده ... بیر ایل بوندان قاباق هئچ کیم ... دنیا زحمتکشلری آل ... ایده‌رک زحمتکشلرین بین‌الخلق ... اینگله حاضر ... گئدیرلر.

آلمان ایمپریالیزم و فرقه‌لری ... ایتالیا و ژاپونیا ایمپریالیزمی اولارین قارشیسیندا دیز چوکدی.

شوروی عسکرلری شرقده ... حکمرانلیق ایدن ایمپریالیستلر ... و ... اوز سلاحلارینی ... ایله تسلیم اولماغا مجبور ایتدیلر.

ایندی زحمتکشلر صلح شرائطینده ۱ . مای گونونی جشن دوتورلار. بو صلح و ... زحمتکشلر وجوده گتیرمیش و گله‌جکده ایسه اونلار ساخلایاجاقدیلار.

یاشاسین دنیا زحمتکشلرینین مقدس بویوک بایرامی اولان ۱ - مای گونی!

قهرمانلیق

یاشاسین دنیا زحمتکشلرینین بویوک داهی رهبری ژنرالیسموس ستالین!

قیزیل اوردونین

بو ایل سالینماسی مناسبتیله تشکیل ایدیلمیش

طنطنه‌لی یغنجاقدا سویله‌نیلن نطقلر

آقای دیبائیان :

بیزیم وطنیمز گیچن تاریخی دوره‌لرده مختلف اردولار گوروبدور. عربلر، مغول‌لار، ترک‌لر، سایر اجنبیلر علیهنه بیزیم خلقیمز عصیانلار چیخاردیب عرشلر توره‌دیبلر، بو قسم اردولاریمیز محبت قازانمیری چوخ اوزون دوام ایلمه‌یبلر. اساسه دشمن اولان مغول‌لار بو گونه قدر بیزیم محوالیملر ترکیب عربلر توز تسویلرنده آنا وارد میز حقنده هیچ بر لسم وحشتدن بحث‌ده ایتمیلر بیزیم آنا باباملر او دوره‌لری اونوت وقرالدلق ایچه‌ریسنده چیرمیلر. بوندان سوای اولاناسه تاریخ هیچ کس توز آنا دوروندا جنایتلرین گوروب‌سنده‌دن خوف اولا بیلمز. بیز بیلیرک قیزیل اردو بو شرایطده ایران و آذربایجاندا ایلیت چاپلیب و بو وقت که اولار گیدرلر اولار ایچون طنطنه‌لی یغنجاقلار قوروب گل چیچکله یولا ایلیرلر، اورمی، مراغه، اردبیل دن گیدن‌ده اوره محال وقتده آرتق محبتله خوش گیدن دیبلر. بو ستوالین جوابی نطقه براین بله توجه اولونسور آلماندا هیتلر تشکیلات عالی مرکزی ترتیب صاحب اولدق مالیخولیاسی آلمان تشکیلات جیلارین فکرینه گیتیریب و اولار بوتون دنیانی اوزلرینه مشتمل و واحساس اولماق نظریه‌لرین جدی صورتده تعقیب ایدیردیلر. هیتلر اوروپادن آرتیق شرق ساحه‌لرینده اقتصادی و احتیاج تولید ایتمک فکرلریندیر. بو مملکتلری اکثریت صاحب ایتمک و اولاری قول لار و بندالر ایتمک ایسته‌ییرلر و ستملر طرفدارلیق ایلیب وادامه ایدیب حرکات گوستیریردی. دوقمزدان دوغرو شرقده حتی ایراندا یوفکر لری عمله گتیرمک مخصوص هیئت یاراتمیشدی، خاص سیر که تهران و تبریز شهرلرینده اشمیت واوتوبیس چوخ اشتاتی آذربایجان مرکزینده آلمان ترجمه معمول و مرموز اشخاص یاسکلارده آلمان تبلیغات آپاردیلار حقه ایمارت اوروپتنمای ارلاعلانت مطریقه باعث توز گلیر لر اسکیمین استفاده ایتمک صورت فاشیزم‌لاریا معاهدی هیتلر تصورلاریسی خولار ایتمک اولان پیرسیمیز مشاهدی هیتلر بیلردی که اوزلرینه هیچ فکرلر بونولوکه ازمرده فائده ایدی اونلرین اوزعینده استفاده ایدیلرین حکم ایدیرمالی توز کنارین انجام تاپماسینا ایلنچی عامل سایا بیلردی. هیتلر آلتی بیل اقتصادی اولوب اوزونی‌تعقیب اولان آنامتی شرقه هجوم شماری آرتیردی. هجوم فکرلری بیلیردی. حق ترین اوسلوبیتنه سارین توری صورتده بیل وحتی اوکرینه آلمادی. هوراد اولان اوره قیزیل اردو تشکیلاتی یارانمیشدی.

بو دنیا ملترین اساقده بوقدر ارلا ییلدیزدی ، هوتا گوره قیزیل‌اردونین مرد ارغلاری مقاریه میدانلارینا او حاتق غصبکار دشمنی تپه‌لرینده وارماقلقن آلیب حتی هیتلرین منحوس آشینامیمن ، او ستانه‌ده لر ملمین ایران واینده قیزیل‌اردو. بین ایرانین ارتباط اوستانه سایر جدیدلار ، استبداد و ستمچیلیک کیمیه هیتلرین زیرچ‌یا یاسیسی نظریه‌لرین باطل ایدیب بو حاجیله‌دیلار. قیزیل اردو بو ماحظه برابرین فقط بوتون ترکیلرین آزادلیغی یاسزاشدی بلکه براوترندی اساسی حقه‌ملک اولدیق حسین وجود گتیردی ایرانلیلار حصرتی آذربایجانلیلار بیلیرلر اگر حکومت سمیمی لاری او ایماسیدی بیزیم بودونیز وطنیمز ده اه صحبته دونیب لاربارولان اولاردی. بیزیم یونقمین مقاطلی قیزیل اردونین شجاع عسکرلرینین وماکارلقی ملاقاتاردی. دوماین ایرانین گونتریسنده ایران ساختلقده بو آخیر ... حکومتین استبدادی یارلار وضعی خلقی‌یورب آزادیه اهلاریمنی اوره‌ده سمی‌ده‌ری باغلاشدیدی . آزادلیغین صحیح مرحله‌سی آنادا و حیدی ... حکومت برلاشدیلدی ، بو اوضاع آزادلیغی حفظ ایدن دمکراتلار اولاردا قابل تحمل دگلیدی ، بس بله‌گی بو اساسده قیزیل اردو بیزیم اوچون قالدی.

ساتاوه بولخت‌ده ماه مجلس قد
دل زمینه یارا الس جانس قد

قیزیل اردو بوتون گیتلریمیزی مرتبالار واقعه لر واسطه‌سیله بیزه خلقیمیزی مخصوص بیلدیردی. دمکراسی جرتالار دهور لکرسی الیدن منتدو واقه دیبه‌دی تالادان یارلانلا یاغلادی.

آذربایجان خلقی بو آزادلیق نتیجه‌سنده توز حقرین امتیسنه‌گه موفق اولدیلار ، حزب توده تشکیل اولیب جهه آزادی صحیح بستده دوزلدی بوتون آزادلیق بستلری بیر مرچین تظیمینده فعالیت ایدیب دمکراسی اصول لار برقرار اولدی جوم استعماری فکرلری سدیلیب بونبانه عالی مدنیت‌یا اتاق ایچون ایراندا بیر مساعد زمینه یاراندی آذربایجان اولار آلواولارلونکسی آلمادان گیتمش حقیقی آشاقا جدی قدملر گوتوردی. آذربایجانین ایگیت اوغول‌لاری ستارخان ، خیابانی نین آزادلیق فکرلرین تعقیب ایتدیلر . ایلر بوی دوشمنلر فارسی سیمدا مبارزه ایدن آذربایجان خلقی گنجین ده ده باباسی اولونتیب آزادلیق اوغروندا جاندان مالدان گیچمگه حاضر اولدیلار . آذربایجان خلقی

توزونون عدالت و آدیلی اوردان یوخ‌دا مستقللیق مداخله گیریدی قیزیل اردو بو یه بونون گمهت مقررسن آزادلغا آخر اولدیغی گیمی آذر بایجان خلقیله اسه دنگه‌ده علاوه افادت ملطرقه ، باخدی بو عمه‌ ستمیدای فکر ایروله مسعود اولانلار مه نهضت خلیف عدالت تورونلمث ایتیب و محض تومتلر بو والدیلار لما آذربایجان لیوز طبس حق‌ته بالك اداسالدیلار.

قیزیل اردو ده ایلدنگذردان سودا مجمت ستارف دالی تشا شکر اشلمه‌گه باغلادی مدنت ایدی موسماوز دتل اولاملر مدومت تشکلیشدن فی عامی ، احیجاری باتلیلار و دتایرلرین اثرلرین باجعتمان نطاقه او لبایه‌ملری علاوه ساحلاثالا منق لولدق ، بوندان علاوه قیزیل اردو بو سیرا علمیه مادی و معنوی کمك ایدیلار ایران آذربایجان خلقی‌نه گلیرسه که هر نرسیندیل خصوصی اهمیتلی ولر ، مرضه‌ده آیتک صوفه مداولماق ، روزنامه نشر ایتمک ، ماده اشتامه ایجاد ایتمک ایده مدارید افتتح‌ده دایر ایتک که اولادی ساسقدان مزیطر اهلی و حضار معدرمین توز قضاولده معمول ایدیبدی . بو کیمی حربالاردان بوترا آنجق لاشرکه قیزیل اردو نه ایچون درس معنالر ... دی . قیزیل اردو اثبات ایتدی که بیزیم مملکت مزیده و تیبرلمزدا انشلا نظری و ارضی تمرات فکری اولادلر بو قسم فکرلر منحصره ایرادلار و استعماری حکومتلره خاستدی قیزیل اردو نشان وئردی که اوپین روتیسی ... کیچیك خلقی داشتره و اقتصادیه طرفدار و حامی سیدی . قیزیل اردو گوستردی که دموکراتیك خط ترتیب‌دن اتحاد اهلرین سلمی و تداوله گیتیرتدی قیزیل اردو دمکراتوقلی محو ایدن خلقی حق صاحبه چتدیران بیر اردودر . بو اردونین مقتدر صاحب لرینی نجات و صحیح اصوله ترتبه اولماسیدی . بیز آذربایجانلیلار بش اللین طرفیندن اولاردن بیر چوخ مادی و معنوی کمك لرندان سوای هیچ قسم بیر اذیت آزار گورمه‌دیك .

انقلی سورتده اگر اولارسا داغدر و عاد سکین وار ، عمومی ساملدا قیزیل اردونین افرادی کلا دوزگون یاك وجدانلارا مالك اولان انسانلاردیلار بو خدمات گوستریر که بو طرز رفتار عموم خطری توز طرفه جلب ایده‌بیلمز بیری وار که قیزیل اردونین اخلاقی ساير اوردو لارا سرمشق اولسون . قیزیل اوردو لاموی‌دیرلی گیمی دعوا مجاربه مدینه اولان بیری تشکیلاتدر . قیزیل اوردو خادلیق راحتلیق گیرمن اوردی بوباباه ایزیل اوردو نین محبوبیتی ، تاتقر اراده منحصر اولیب اوروپا و آسیا لی لیستان

هیسی گلیمی سمینده

باباواوغلی

پاخشی یول

چکیلمیش تبریزین باشیندان دومان اشیقلانمیش گوله یوتون آسمان تبریز آداسی گنله ، چیچك آچیشیر میدان ، ساف بیر اوره گله الیرنده چیچك ، گول لر ده گولوش اوره‌گله ... سحت ، دوداقدا شوپوش گیتیبده‌دیر ... جوان قیز ، اوغلان ، اوشاق بوزلرله شدلی ، میترجه قوچاق ایگیت عسگر . آذربایجان بالاسی سلاحلانیب دورموش وطن ... بالاسی هیچ کس اینه‌ده یرگوری اللها دوسلار گیب ، دوستی یولا سالماغا خوش شادلیق سسی وار ، بو گون هرایتمز طیاره اوچماق ایچون حاضر میداندا سونه بیر گورسیدن تلق پشوری اونون گوزلرینده ، حقین گوزلری ! من آذر اوغلو یام ، وطن اوغلویام حقیمین یولوندا داغ دوغرویام ! بو سوزله آند ایچدی ملت رهبر رهبرین آلنیدان اوپدی خوش سحرا یاخشی یول دیزیم ایگیت پشوری ... حقیق گوستردیگین هنری حلال اولسون سنه سودی آلتین باشلیاچاق دالی سن بیر آسمانین هریر اوره گیده . آذر ایلینده آچیق دیبه‌جگ آذر دیلینده ... ملتین سنی دوغان مردآنا اجازه ویر اوزوم ساتیم بوینونا توپوم او وارلی آلتیندان سنین ارز آذرسندان هنده هرکس وطنیمز یاخشی یول سلامت ... گوردان ... بالاسیب ... یوزی قورخوناز ... دوشوندی برهکی گوله رهبره گل سوپدی ، ... گوله گوله میداندا ... آزندی ، آزدهام ... بو صحنه ده آخیره‌دا الهام ... سئودیم یولوما ... لاله تك ... گوگره بیر پیاله ... اوچدی تهرانا رهبر ... ایچون گئیره بنی بیرخطر ... اوچدی ما ... یوره در اونون ... قلمیرده دور !

اکابر ایچون

درس کتابی

نشر اولندی — عمده ساتیلان یری معارف مطبعه‌سی

ش ۴۸ ۲-۲

قیزیل اوردونون یولا سالینماسی مناسبتیله تشکیل ایدیلمیش دانشلی ییغجاقدا سویله‌نیلن نطقلر

ایکینجی صحیفه‌دن بقیه

ولاندیا شعارستان چکوسلاواکیا رومانیا یوگوسلاویا طرفیش و بلغارستان منجوریادا و سایر قیزیل اوردونون واسطه‌سیله فاشیزمدن خلاص اولان برلرده اوسی شده‌له آلقیشلانیب و احترام نظرله باخیلار قیزیل اوردو حصه‌لرینده سووئت آذربایجاندان گلن عسکر و ضابطلر و افسرلر ملاقاتی آذربایجانین عمومی تکانه دوغرو گئتمه‌گینی آیدینلاتدی.

بو کیمی دوستلاشماسی و قارداشلار بیرین کمک لیقلاری دنیانی صورتده یوروجیق، بو عنصره قیزیل اوردونون ایراندا اولدوغو زمان بیزلر ایچون بیر عزیز قوناق کیمی تلقی اولونوب و بو مدتده او قدر شیرین خاطره‌لر خلقلریمیزین قلبینده وجوده گلدی که اونلاری بیز یاددان چیخارا بیلمریک. بو گونلر که قیزیل اوردو بیزیم مملکتیمیزی ترک ایدیب گئدیر بیز بیلیریک که اولان محبتلری زمان و مکان فاصله‌سی تغییر وئره بیلمز. شاعرین دئدیگی کیمی:

با منی در پیش منی
بی منی پیش منی دربستی

چوخ قدیمیمیز اولادلاریمیزدان بیرده نیل ایسته که بیر پرده‌ایله و مدنیت ایچلری که قیزیل اوردونون گئتدیگیندن وجوده گلیب بیز اونلاری ایرانلیلار سینه‌ده ساخلیوب و عزیز خاطره‌لر کیمی لیاقتلی نسلیمیزه یادگار وئره‌ریک. قیزیل اوردو هم اوغلانلار ایکیجی اولماق اولدوغو بالاخره که طبقات آزادلیقدا یاددان چیخماز احساسات اویادیب که گلن نسللر اولادلاریندان ده دئیه‌جکلر.

بو دوره‌ده حیات مطلع کلاس لاردا تاریخ بیر صحیفه‌لرینده بویوک حقیقتلی گئجن دنیانین محاربه معاربه‌ده قیزیل اوردونون تشکیلات و حربی ایکینجی دنیاداده فاشیزمدن خلاص ایدن شرقی قیزیل اوردونی قید ایده‌جکدیر. هامی برلرده عزتله حرمتله یاد اولان قیزیل اوردونو بیزده توز نوبه‌ده گل چیچک دسته‌لریله یولا سالیب بو آیریلمادا سعادت و باختیار یول قیزیل اوردویا ایستیریم قیزیل اوردویا باختیار یول.

بتول خانم موزع زاده‌نین نطقی

مظفر قیزیل اوردونون اشغاله عذابه آپاردیغی مبارزه و دنیا خلقینی ظلم و ستمکارلیقدان خلاص ایتمک ایچون گوستردیگی بویوک همت و قهرمانلیق دوغوردوغو و حماسی فاجعه‌لری یوره‌گیمیزده ابدی و اونودولماز خاطره‌لر ایجاد ایدیب و بیلدیگی بو خاطره‌لر نسلدن نسله نقل اولوناجاق و بو قهرمانلیق داستانلاری قیزیل خطه دنیا تاریخینده ثبت اولوب یادگار قالاجاق.

البته دئییلمک اولار که دنیانین تمام ستمدیده ملتلری سووئت اوردوسو اولادلارینین شجاعت و پهلوانلیق و دعوا میدانیندا گوستردیکلری هنرلره دائر چوخ خبرلر اشیدیب و اوخویوبلار. اما بیزیم خلقیمیز قیزیل اوردونی اونلارین بیر چوخلاریندان آرتیق یاخین و باختیار تانیوب. بو بش ایلین مدتینده که قیزیل اوردو بیر عزیز قوناق کیمی بیزیم مملکتیمیزده [illegible] بیز بو هنرلی و نجیب و فداکار عسکرلر ایله تانیش اولموشوق و اونلارین داهیانه و دلاورلیق شجاعتلریندن علاوه نجیب روح، گوزل رفتار و تحسین ایدیلمه‌لی بیر اخلاقی آپارمیشیق که اونلارین طاقتی بیزیم خطرمیزده داغلاردا اوجالدوب و داغلاردا یوکسلتدیروب. قیزیل اوردونون بیزیم اولکه‌میزده وارد اولماسی سه ثبت بیزی مدهش بیر تهلکه‌دن نجات وئردی. مگه بیر چوخ علمی و اجتماعی تدبیرلری ایله آغاز ایتدی و مخصوصاً اولکه‌لرین دیکتاتورلوغدان آزادلیق و استقلال یولوندا آپاردیقلاری مبارزه و گوستردیکلری دلاورلیقلار ایران آذربایجانی قیزلاری ایچون بویوک بیر مثال و مرشدلیک کیمی واقع اولدی. سووئت قادینلاری بیزیم مملکتیمیزده اولدوقلاری زمان اونلارین علم و صنعت ساحه‌سینده ایشتیین دکترلری مهندسلری و معلملری و سایره‌لری اوز ایشلرینده گوستردیکلری مهارت و لیاقته بیزلر ایچون بویوک درس اولوب و گئنه چوخ چوخ علمی و اجتماعی عمل لاردا تیاتر و رادیو و روزنامه و سایر قسمتلرده آرتیق فعالیت شان وئروب و بیزی بو مدرس و حیاتی مبارزه‌ده آرتیق قوت اعدوب و گلمک داها دا امیدوار ایتدیلر که بیزیم اولکه‌نین عزیز قوناقلاری بیزی ترک ایدیرلر. بیز بیر دنیا محبت و علاقه ایله اونلاری بدرقه ایلیوب و لیسوولاری که بیزیم دوستلوغوموز ترکی بولو دوام ایدوب و بو شعار ایله اوزاقلاشاق بیزیم ایستی و محبتلی قلبلریمیزی بیری مرحمت آیرمامین.

تبریز حومه‌لرده نشر اولینان روزنامه‌لر

فرقه عضولری بوتون اجتماعی قیرمالدن تبریزین ۹ حومه‌سینده ساحه‌لرده فعالیت ایتمکده برابر، حربی تعلیم آلماقدا و چوراق آیری ایشلرده ایسه اشتراک ایدیرلر. مخصوصاً حومه‌لرده نشر اولینان دیوار روزنامه‌لری آرتیق درجه‌ده جالب توجه‌دیر و بونلار فرقه عضولری مطبوعاتی فعالیتلرده ده اشتراک ایدیرلر.

بو، حقیقتده سیاسی رشد و استعدادلاریندان بویوک نمونه‌دیر. حومه‌لرده نشر اولینان روزنامه‌لر عبارتدیر:

۲۱ آذر ۱ نجی حومه‌نین ناشر افکاری
قهرمان تبریز ۲ نجی حومه‌نین ناشر افکاری
سحر ۳ » »
آزادلیق گونشی ۴ نجی حومه‌نین ناشر افکاری
یئنی فکر ۵ نجی حومه‌نین ناشر افکاری
قهرمان آذربایجان ۶ نجی حومه‌نین ناشر افکاری
آزاد فکر ۷ نجی حومه‌نین ناشر افکاری
اول قدم ۸ نجی حومه‌نین ناشر افکاری
گوزل مرام ۹ نجی حومه‌نین ناشر افکاری
بو گنجلیش یوللاریندا

علی‌اوغلی

کارگرلرین حیاتیندان

سوواریلمیش پولادلار!

-۳-

§§§

شبه حیاتیم بیر طرزده کئچیردی، اونلاردا ساییندن، اثر یوخ ایدی، موسیقی، شعر، گوزه، سوورتمک ایچون ده اونلاردا چیلمادی. فقط مطالعه‌دن بیری بعضی وقتلر بیر آز ویالون چالاردی و بیز اونون دوره‌سینه جیبیب قولاق آساردیق.

من آخرلاردا آنلی هر تیزلی ایله حضرا اولموشدوم. آتلی تمرین بیر کیچیک اوطاقدا یاتاقاتی داوارلارین و کوزلرین طوپه‌ده قولاغی کیمی‌ده.

شبه فقط بیر جلد انجیست واریم ایدی که محمدلوی عباسی ترجمه ایتمیشدر و من اونو هر نه قدر اوخویوردیم ایسه اوندان هیچ بیر زاد دوشونمورودیم. بیرجلده آرسن لوپن کتابلاریندان واریم ایدی که دفعه‌لرله اونو اوخوردوم. آرسن لوپنین کتابلارینین چوخلارینی تبریزده تربیت قرائتخانه‌سینده اوخوموشدوم. بو کتابلار منده بویوک بیر علاقه اویاندیرمیشدی. من بو وقته کیمی روحیه‌سی آلتی لوپن یورجلو ایدیم. من هیچ بیر حادثه‌دن متأثر اولوب تولیمی ایتمیردیم...

بو هفته‌دن سونرا حوصله‌سیز بوتون دوره‌سینی ایچه بیتندن قاچیق، چوخ پیس گونلری گوردیکدن سونرا ایکی هفته یاتاق آلتیندا قالدیقدان سونرا، پروفسور لیپالارینی، یعنی اوغولاریندان سونرا، آمریکالیلارین مدرسه‌سیندن اخراج اولندوقدان سونرا روس‌لارین کامولینا باشلییب بیر فورده ساختی گوتوردیم.

گوتوردیم -- ۵ گوتوردیم! صالح آباد ایله طهران آراسیندا اولان یوللارین بیر چوخ قسمتینی دارالیق و وئتکیلیک، قورخولو اوجا داغلار، گردنه‌لر تشکیل وئریرمیشدیر.

بو یوللاردا ماشین آپارماق حضرت فیل ایشی‌دیر، ۴ هفته‌لیک سوروجو چیجور یوللاردا تکلیفی بیلمزدیم. من لاپ اول بیلیردیم که منیم سرنوشتیم یوللاردا بو دره‌لره باغلیدر. من بیلیردیم که منیم هر بیر چخیش... بیلیردیم که تورتیم جانیم بیر فورده ماشینی، بیرده وطنیمه که وردین اوطاغیندا ایدی، حومه‌ده... بیلیرم حالیمی گئتمیجکدیر...

اما بوندلا یورغونلوق، معطل‌لیک، هشر آدامی تولومه، مین دفعه تولومه، دورلره دیمرلاملاما، اورلار ایله یاتاماغا، توجه دوروب ۱۰۰۰ قرمدن سونرا یاتیر آز قالاق هلیق بیر فابریکا خوراک آلماغا مجبور ایدیر. من مجبور ایدیم که حیاتیمین سون ساعاتلرینده، قریب آجیغیمدان تولمک ایچون تولومه حاضرلاشام. امید ایدیردیم که بلکه بیر جور قورتاردیم، گئتدیم. آنجاق آتاماتا حقوق آلدیقدان سونرا یول وئردیم... دئییردیم که اگر من بو اوتوردن قورتارسام لاپ اولنجی گون تهرانه بیتیندن، گوزلین قارداشین تایپ اولبولا اولارین ایولرینه گئتمه‌ییک...

گوزل منیم آدیمی بیلیردی، اوز آدینی بیردی، منده اونو تانیردیم، فقط آدین بیلمیردیم، او منیم تمام شعرلریمی ازبرله‌ییب اوز شعر و عشقی اثرلری اوخومشدی، ایلیمایاالله اونا تاپشیرام که اونو تا آداملی من اونو آرتیق سئوردی. هر حالدا ۲۱-۲۲ یاشلی و بالاخره جوان پیراشان چوخ بویوک وجودین سئوگی طلب ایدیر و همیشه هنت حالیندادر، بعضی وقتلر واردر که بو کیف دوتموش سئوگینین بیر باغیشی، بیر دفعه گوروشماگی انسانین سرنوشتینی تغییر وئرر.

الله قیامت گونی بولارین اوزلرین قارا ایلسین...

من ایکی کیلومتردن آرتیق یول گیتمیشدیم که مالیدان روس سرزلنی مینیبولون ایچینده دالی ایتگینی گوروردیم بو گورووردی که ماشین اونلا تورکل گئدیر و بو جور دوز لیکده یئنه گئتمه‌ده دورلار یاشلاماقا دا ایله گئتمیشکلر.

بونا گوره منیم ماشینیمی ساخلاتدیریب و کابینا وارسرت وئردیکدن سونرا اوزی هوفر اولدی منده عاقردا. من بو ایشی گوروب آختاردیم یئرده تاپدیم. اما فکر ایدیردیم که منی بو یولدا یاپاکه طهراندا یئتیشجکلر جیخاجاقلار، من ایشیز قالاجاغام...

بیسلیکین نتیجه‌سی حقنا یاخشی لیقدر!

بیزیم شیخ کلاریز مشهدی فیروز آدلی بیر قوجا کیشی ایدی او منی ایشدیتمدی، یولوغولوناجاغی ایچون دئییشمیشدی که من اخراج اولناجاغیمی بونا گوره‌ده من اونا یاتقالاتیرام ایسه اونا اشنا ایتمیردی.

* هفته‌دن سونرا حوصله‌سیز بوتون دوره‌سینی ایچه بیتندن قاچیق، چوخ پیس گونلری گوردیکدن سونرا.

حسن اصیرزاده

سووت آذربایجان خلقینین بویوک بایرامی

سووت آذربایجانین قهرمان خلقی ئوز دوغما و بویوک قورتولوش بایرامینی بویوک و عالی غلبه‌لرله قارشیلاییر .

گئچمیشده تزار روسیه‌سینین مستملکه سیاستی و اوندان سونرا حاکمیت باشینا گلن مساواتچیلار اولان مساوات حکومتی و ترکیه گونلوگی آذربایجانی بیر حالا سالمیشدی .

اولکه‌ده ظلم و استبداد حکم فرما ایدی ، ارتجاعین ظلمی آذربایجان خلقینی سوندورمک درجه‌سینه دایانمیشدی .

بو ظلم و استبداده قارشی آذربایجانین رشادتلی خلقی قیام ائدیب قیزیل اوردونون کومگی ایله اسارت زنجیرینی قیریب ئوز آزادلیغینی الده ائدیب آذربایجاندا سووت حاکمیتی قیزیل بایراغینی اوجالتدی . او گوندن ایندی اولاراق آذربایجان خلقی ظلم و اسارت بویوندوروغوندان خلاص اولوب ، آزاد و خوشبخت یاشاماغا قدم قویدی .

گئچمیشده هرجهتجه ان گئریده قالمیش آذربایجان آز بیر زمان ایچریسینده تمام سیماسینی ده‌گیشیب مدنی و وارلی بیر اولکه‌یه چئوریلدی . ایندیکی آذربایجان ، سووتلر اتفاقیندا ان قاباقجیل جمهوریتلر سیراسیندا اولاراق معرفت قاپوسیندا علم و مدنیت اوجاغینا چئوریلمیش و چیچکلنمیش هرطرفده ان گوزل بیر مدنی اولکه سایلماقدادیر .

بو ایگیرمی آلتی ایل عرضینده آذربایجاندا هر ساحه‌ده بویوک نائلیتلر الده ائدیلمیشدیر .

گئچمیشده آذربایجاندا نوخ ایپیندان دا منحیش ایله اکیلیرلر ایندی تراکتور ، کومباین و دیگر کند تصرفاتی ماشینلاری ایله زراعت اولونور .

ایندی کند تصرفاتی تمامیله مکانیکلشدیریلمیشدیر ، بوتون کندلیلر هر ایشی ماشین واسطه‌سیله گورورلر .

گئچمیشده دنیا ظلم و اسارت آلتندا اینجیین آجلیق و سفالته محکوم اولان آذربایجان کندلیسی ایندی تورپاغین حقیقی صاحبی اولوب وارلی و خوشبخت حیات سورمکده‌دیر .

ایندی آذربایجانین کندلرینده داخما ائولرین یئرینده ایکی اوچ مرتبه‌لی گوزل ائولر تیکیلمیشدیر . کندلرده مکتبلر ، قرائت خانه‌لر ، سینمالار و مدرسه‌لر عمله گلمیشدیر .

کندلیلر هر ساعت هر دقیقه‌ده رادیو واسطه‌سیله هرجور خبرلری ایشیدیرلر .

خلقین ان بویوک دشمنی اولان سوادسیزلیق آذربایجاندا تمامیله آرادان آپاریلمیش و آذربایجان باشدان باشا مدنی بیر اولکه‌یه چئوریلمیشدیر . بو مدنیت آذربایجانین کند و شهرلرینه بویوک بیر مکتب تیکیلمیشدیر .

ایندی آذربایجاندا اورتا و عالی مکتبلرده آذربایجان بالالاری ئوز دوغما آنا دیلینده اوخویوب تحصیل آلماقدادیرلار . همین عالی و اورتا مکتبلر خلقین خدمتینه مینلرله متخصصلر ، دکترلار ، مهندسلر وئرمیشدیر . گئچمیشده قارا چادرا آلتیندا یاشایان آذربایجان قادینلاری ایندی سووت اتفاقینین باشقا خلقلرینین قادینلاریندان گئری قالمیرلار .

آذربایجان قادینلاریندان یوزلرله مهندس ، دکتر ، و علمی ایشچیلر گوسترمک ممکندیر . بونلار هامیسی سووت حکومتینین و بولشویک فرقه‌سینین رهبرلیگی سایه‌سینده میدانا چیخمیشلار . معارف‌سئور ... زمانلاریندا آذربایجاندا علملر آکادمیاسینین یارانماسی سووت آذربایجانین بویوک افتخاری اولموشدور . اورادا یوزلرله آذربایجانلی علمی ایشچیلر چالیشماقدادیرلار . همین آذربایجانلی علمی ایشچیلر علمی ساحه‌ده بویوک ایشلر گورموش و گورمکده‌دیرلر . گئچمیشده بیر نفر عالمی اولمایان آذربایجان ایندی ئوز عالملری ایله دنیادا معروفلاشیر .

ایندی صنعت ساحه‌سینده ده داها بویوک و مهم آدیملار گوتورولموشدور . دنیا اهمیتینه مالک اولان « کور اوغلی » ، « نرگیز » اوپرالاری ، و « آرشین مال آلان » کیمی بویوک آثرلر یارادیلمیشدیر . آذربایجان خلقینین تاریخی قهرمانلیقلارینین یادگاری اولان « ... » کیمی ... قورتارماق اوزره‌در .

ایندی آذربایجانین پایتختی اولان باکو شهری سیماسینی تمامیله دگیشمیش و دنیاده ان گوزل شهرلردن بیری حساب اولونور .

گئچمیشده باکودان غیری آذربایجانین ئوزگه شهرلرینده صنایع ایدا یوخ ایدی ایندی گنجه ، شکی ، نخجوان ، قوبا ، زاقاتالا و دیگر شهرلر صنایع شهرلرینه تبدیل اولموشلار . ایندی آذربایجانین هر کندینه شوسه یوللاری و تلفون چکیلمیشدیر .

آذربایجان خلقینین بو ۲۶ ایل عرضینده الده ائتدیگی نائلیتلر حقیقتاً بویوک و حیرت‌آنگیزدر .

آذربایجان خلقینین بو کئچدیگی یول ظفرلی بیر یولدور .

آذربایجان خلقی بو بویوک غلبه‌نی سووت اتفاقی خلقلرینین رهبری بویوک ستالینین دایمی قایغیسی و رهبرلیگی سایه‌سینده قازانمیشدیر .

بونا گوره‌ده‌که ، آذربایجان خلقی قارداش سووت خلقلری ایله بیرلیکده آلمان بربرلرینه قارشی محاربه آپاراراق دوغما سووت وطنی مدافعه ائتمک اوچون بویوک رشادت گوسترمیش . آذربایجان خلقی‌ده سووت خلقلری ایله بیرلیکده ئوز دوغما اوغول و قیزلارینی قیزیل اوردو سیرالارینا وئردی .

آذربایجانلیلاردان عبارت اولان ۴۰۲ نجی دیویزیا (لشکر) فاشیست قولدورلارینی گوزل آچیقجا امان وئرمه‌ییب ئوز یاللاریندان قاچان قهرمانلیقلارینی بیر داها نشان وئردیلر . آذربایجانین غیور اوغول و قیزلاری آلمان بربرلرینی شکست وئراراق دان بیرلیکده قیریب وروب اونلاری تارمار ائدیلر . آذربایجانلیلار گوستردیکلری رشادت و قوچاقلیقلارینا گوره سووت اتفاقینین ان یوکسک افتخاری آدی اولان « سووت اتفاقی قهرمانی » آدی آلدیلار .

مینلرله آذربایجانلی نشان و مدالارلا تلطیف اولوندی . آذربایجان خلقی جبهه‌ده دگیل ، آرخاسیندا دا محکم اولاراق یورولمادان چالیشیب جبهه‌یه لازم اولان شیلارین هامیسینی وقتی واقتندا یولا سالیردی .

آزغین دشمن ، سووت اتفاقینین بوتون خلقلری کیمی آذربایجان خلقینی‌ده ئوزونه قول ائتمک ، اونون استقلالیتی ، ملی مدنیتی ، آزاد و خوشبخت حیاتی الیندن آلماق و اونی محو ائتمک کیمی آلچاق نیتینده ایدی .

قیزیل اوردونون قهرمانلیغی نتیجه‌سینده سووت اتفاقی خلقلری دگیل بوتون دنیانین خلقلری فاشیزمین ظلمیندن خلاص اولدی .

ایندی ینه ده آذربایجان خلقی آزاد و خوشبخت یاشاماقلا یئنی قوروجولوق ایشلرینه باشلامیشدیر . یئنی بش ایللیک پلانده آذربایجاندا گوروله‌جک ایشلر داها بویوک نائلیتلر الده اولونماسیندان عبارتدر . بو پلانلاردان بیری ... گوسترمک کافیدیر ، ... تیکیش ایشلری قورتاراندان سونرا آذربایجانین منابع و کند تصرفاتیندا بویوک موفقیت یارادیلاجاقدیر . ... الکتریک ستانسیالاری ... سونرا ایکنجی ... آذربایجان خلقی باشدا ئوزونون محبوب رهبری بویوک ستالینین سیاستینی عاملی بیر جبهه ... غلبه‌لره دوغری گیده‌جکدیر .

طهراندا

۹ر۲ر۲۵د.

خصوصی مخبریمیزدن آلدیغیمیز خبره گوره اردی بهشتین ۸ نده ساعت ۱۱ ایگرمی دقیقه‌ده آذربایجان نماینده‌لری آقای پیشه‌وری آقای پادگان آقای ابراهیمی آقای محمد حسین خان سیف قاضی آقای دیلمقانی ئوز یولداشلاری ایله برابر مهرآباد فرودگاهینده پیاده اولموشلار . طهران خلقی شدید محبتلرله باخیشلاری پیشواز ایچون قاچاقی صورتده فرودگاهه طرف سیل کیمی آخماقدا ایمیشلر ژاندارملار طهران کارگرلرینی و آزادی خواهلارین فرودگاهه گلمه‌سینی شدید بیر صورتده قاباغینی الماق ایسته میشلر نتیجه‌ده ژاندارمری افسرلرین دستوری ایله کارگرلرین طرفه شلیک اولموشدر .

بیر نفر اسماعیل آدلی دخانیات کارگری مقتول و ۴ نفر مجروح اولموشلار .

خلق بو قبیل تضییقاتله باخمایاراق آذربایجان نماینده‌لرین گورمک ایسته‌یب و اونلاری استقبال ایتمیشلر طهران داکی آذربایجانلیلار (... یوردومیزین بویوک نماینده‌لری) دیه نماینده‌لری آلقیشلامیشلار اوندان سونرا کارگرلر نماینده‌لری اللری اوسته گوتوروب و هیجانلی بیر هلهله ایچره اونلاری اوتومبیل‌لرینه چاتدیرمیشلار .

آذربایجان نماینده‌لرینین اقامت محلی قلا خراسان دروازه‌سینده تهرانین ۱۰ کیلومترلیگینده اولان جوادیه قصریدیر .

بوتون خلقده بویوک بیر هیجان واردر .

تهران دا بویوک بیر ازدحام اولاجاغی ایچی لاکی قاباغی آلینیردر .

آیین ۹ نده مذاکرات رسمی صورتده باشلاناجاقدیر .

یئنی چکیلن تلگراف خطلری

میانه ایله ساوجبلاق آراسیندا ۸۱ و میاندوآب صائین قلعه آراسیندا ۵۹ کیلومتر اوزونلوغوندا پول ، پست و تلگراف وارلیغی طرفیندن یئنی تلگراف خطی چکیلمیشدیر .

مملکت خبرلری

شاه‌گولونده‌کی کهنه عمارتلرین تعمیری

گئچمیشده شاه‌گولونده اولان اوچوب داغیلمیش عمارتلر شهر اداره‌سی طرفیندن تماماً بیر صورتده تعمیر اولونوب گوزل بیر صورت شکلینه سالینمیشدیر . بو عمارتده ، شاه‌گولونه سیاحت و استراحت ایچون گلن اهالینین اوتورماسی استراحت و مشغولیت وسائلی هر جهتجه تأمین ائدیلمکده‌دیر .

شاه‌گولونده یئنی اوصولدا تیکیلن آیوانلار

شاه‌گولونده شهر اداره‌سی طرفیندن یئنی اوصولدا اوچ آیوان تیکیلمه‌سی قرار آلتینا آلینیب قاپیسی باشلانمیشدیر ، بو آیوانلارین اوچونو ... ایکی مقابل ... ایچون اجاره‌یه وئریله‌جکدیر .

شاه‌گولونده استراحت ائوی

شهر اداره‌سی طرفیندن شاه‌گولونده خلقین استراحتیندان اوتری یئنی اوصولدا استراحت ائوی تیکیلمکده‌دیر .

دارالفنون حاضرلیق قورسی

۳۰ر۱ر۲۵ دن آذربایجان دارالفنونونون حاضرلیق قورسی آچیلمیشدیر ، بو قورسدا اوغلانلار قیزلار ، قادینلار - کیشیلر البته (۱۱) کلاس تحصیلی اولانلار قبول ایدیلمیشلر حاضرلیکده ۴۰ نفر قیز و خانم ۱۰۰ نفرده اوغلان و کیشی بورادا تحصیل ایتمکده‌دیرلر . بورانین تحصیل مدتی آلتی آی اولوب اوچ مبحثدن عبارتدر ۱ - ریاضی ۲ - طبیعی - ۳ ادبی

تبریزده قادینلار و کیشیلر ایچون سوادلانماق قورسلاری

تبریزین ۸ ناحیه‌سینین هر بیریسینده قادینلار ایچون آیریجا اولاراق بیر (سوادلانماق) قورسی آچیلمیشدیر که مجموعاً (۸) قورسدا ۱۵۱ نفر قادینلاردان گونده ایکی ساعت تحصیل ائتمکده‌دیرلر . کیشیلر ایچونده ۱۴ سواد قورسی آچیلمیشدیر .

قیزلار دانشسراسیندا (په‌داقوژی) درسلری

تبریز قیزلار دانشسراسیندا بیر (پداقوژی) علمی ([illegible]) قورسی آچیلمیشدیر .

حاضرلیکده بو قورسدا ابتدائی مدرسه‌لرین برنجی و ایکنجی کلاسلارینین معلم و معلمه‌لری تحصیل ائتمکده اولوب یاخین زماندا آتیجی کلاسا درس وئرن بوتون معلم و معلمه‌لر بو کلاسدا (پداقوژی) تحصیل ائده‌جکلردیر .

سوادسیزلیق علیهینه مبارزه

تبریزده‌کی سیگار ایشچیلرینه مخصوص فرقی مدرسه‌سینده بیر (سوادلانماق) قورسی آچیلمیشدیر بو قورسدا (۴۵) نفر سیگار ایشچیلریندن تحصیل ائتمکده‌دیر و خصوصیله معارف وارلیغینه تشکر ائتمکده‌دیرلر .